

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ФУНКЦІОНУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

студентка гр. Е-91 **Босая Л. О.**

Сучасний світ довів, що малий бізнес, незважаючи на величезний ризик, є невід'ємною частиною ринкової економіки. Він є найнеобхіднішою складовою розвитку економіки країни, основою ринкового конкурентного середовища, а також найефективнішим інструментарієм підтримки життєдіяльності людей. Але водночас сектор малого бізнесу є надзвичайно чутливим до дії несприятливих факторів і тому важливим на сьогоднішній день є найефективніше усунення цих факторів і тим самим вирішення проблем функціонування малого бізнесу в Україні.

Вивченню цієї проблеми присвячені дослідження ряду українських економістів, зокрема, З. Варналія, А. Гальчинського, В. Гейця, Ю. Палкіна, Ю. Пахомова та ін. Але з огляду на ситуацію, що відбувається в Україні останнім часом, цій проблемі хотілося б приділити більшу увагу.

Метою роботи є аналіз стану та проблем функціонування малого бізнесу в Україні і на основі цього розроблення комплексного підходу щодо їх вирішення, спрямованого на підтримку і розвиток малого бізнесу.

Малий бізнес є особливим типом господарської поведінки, суб'єкти якого поєднують дві головні узагальнюючі риси – суміщення в одній особі власника і керівника фірми та підвищений рівень господарського ризику на всіх стадіях підприємницької діяльності [2]. Сама ж суть та значення малого бізнесу полягають у тому, що він є провідним сектором ринкової економіки, визначає темпи економічного розвитку, здійснює структурну перебудову економіки, забезпечує свободу ринкового вибору, насичення ринку споживчими товарами та послугами повсякденного попиту, реалізацію інновацій, додаткові робочі місця, має високу мобільність, формує новий соціальний прошарок підприємців-власників, а також сприяє послабленню монополізму і розвитку конкуренції [1]. Аналіз стану малого бізнесу в Україні свідчить про те, що попри незначну економічну вагу окремих підприємств, останнім часом він набуває досить швидкого розвитку. Це обумовлено його вагомими конкурентними перевагами в структурі економіки, зокрема: мобільність, дрібносерійне виробництво, низька капіталоємність та швидка окупність вкладень. Водночас зворотним боком наведених конкурентних переваг є низка проблем, які обумовлюють нестійкість функціонування малого бізнесу в Україні, а саме:

- відсутність дійового організаційного забезпечення щодо підтримки малого бізнесу;
- брак реальних та дієвих механізмів фінансово-кредитної підтримки;
- значний податковий тиск і обтяжлива система звітності, що примушує багатьох суб'єктів малого бізнесу вдаватися до методів тіньової економіки;
- значні адміністративні бар'єри: реєстрація, ліцензування, сертифікація;
- надмірні і нестабільні регулятивні вимоги щодо ведення малого бізнесу;
- невпевненість підприємців у стабільності умов ведення бізнесу.

Отже, очевидно, що потрібен комплексний підхід для вирішення проблем стосовно функціонування малого бізнесу в Україні. Він передбачає впровадження низки заходів:

- вирішення питань щодо організаційного забезпечення малого бізнесу, насамперед через розроблення та прийняття цільових програм розвитку та підтримки малого бізнесу з відповідним фінансовим та організаційним забезпеченням;
- використання державних кредитних ліній для підтримки малого бізнесу із зазначенням середнього розміру позики, процентної ставки та секторів кредитування при умові створення нових робочих місць;
- спрощення системи оподаткування, оскільки велика кількість різноманітних податків та нестабільність оподаткування створюють суттєві труднощі для підприємців;
- більш точне пояснення та обмеження процедури ліцензування, а також реєстрації нових підприємств, оскільки сьогодні процес реєстрації є дуже трудомістким і потребує значних фінансових витрат для нових підприємств;
- спрощення регулятивних актів, що зумовлено тим, що підприємці в Україні витрачають багато часу на вирішення питань регулятивного характеру. Сьогодні надмірні регулятивні вимоги, а також часті зміни в цих вимогах призводять до величезних витрат з боку українського приватного підприємництва;
- створення стабільних умов для ведення бізнесу, що сприятиме готовності підприємців ризикувати і вкладати свої кошти або у новостворювані фірми, або в існуючі компанії, а також реалізовувати свої ідеї щодо свого подальшого розвитку.

Реалізація перелічених заходів з підтримки і розвитку малого бізнесу в Україні повинна здійснюватися тільки комплексно. Спроби реалізувати їх частково не дадуть бажаних результатів і приречені на невдачу.

1. Дуб Л. "Питання розвитку малого бізнесу в Україні" / Л. Дуб // Вісник економічного розвитку України. - 2008. - №1. - с. 10 – 16;
2. Збарський В.К. Тенденції розвитку малого підприємництва / В.К. Збарський, М.П. Канінський // Економіка АПК. – 2009. - №8. – с. 50-53.

Науковий керівник: ст. викладач Волк О. М.